



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1535/2018
03.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Атаначић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља ..., чији је пуномоћник ББ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 4526/17 од 02.03.2018. године, у седници одржаној дана 03.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 4526/17 од 02.03.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 број 5/17 од 23.10.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан је тужени да јој, на име накнаде нематеријалне штете настале услед повреде на раду, а по основу претрпљеног страха, плати износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом, док је у преосталом делу, а до тражених 90.000,00 динара, тужбени захтев тужиље према туженом одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 4526/17 од 02.03.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Бору П1 број 5/17 од 23.10.2017. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужени да јој, на име накнаде нематеријалне штете настале услед повреде на раду, а по основу претрпљеног страха, исплати износ од 50.000,00 динара, са припадајућом каматом. Преиначена је одлука о трошковима поступка, тако што се одбија захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка и обавезује тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 37.250,00 динара, са припадајућом каматом.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила ревизију, с позивом на одредбу члана 403. став 2. и 407. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према образложењу одлуке првостепеног суда, током доказног поступка утврђено је да је тужила била у радном односу код туженог на пословима медицинске сестре на одељењу опште праксе, да је дана 15.09.2016. године у ординацију ушла пацијент ВВ, која је претила тужиљи, уперила прст у њу захтевајући да одмах буде прегледана пре осталих пацијената, а при том је тужиљу и псовала. Након што је овај пацијент изашла у ходник, тамо је поново дошло до сусрета између тужиље и пацијента, када је тужиљи пацијент пришла, одгурнула је и претила да ће је поломити и убити. Због наведеног догађаја, тужила се лечила код психијатра и до дана 01.12.2016. године није радила. Вештачењем је утврђено да је тужила критичном приликом доживела интензивну афективну реакцију примарног страха јаког интензитета који је трајао 10 до 15 минута, са појавама гушења и дрхтавице, да је претрпела и секундарни страх у виду забранутости, узнемирености, нерасположења, због чега је упућена на психијатрију на лечење, где јој је укључена и терапија антидепресивима. Такође, код тужиље је утврђено постојање секундарног страха јаког интензитета у трајању од два месеца, а затим и страха средњег интензитета до закључивања боловања од 10 до 15 дана, након чега је код тужиље био присутан страх слабог интензитета још око месец до два дана након повратка на посао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев применом одредби чланова 173., 174. и 200. Закона о облигационим односима и обавезао тужену да тужиљи на име накнаде штете исплати износ од 50.000,00 динара са припадајућом каматом.

Одлучујући о жалби тужене, Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 број 4526/17 од 02.03.2018. године преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, са образложењем да из чињеничног стања проистиче да је тужени предузео све мере заштите на раду, те да штета за тужиљу потиче од неког другог узрока, ван опасне делатности, који тужени није могао предвидети и избећи у смислу члана 177. став 1. Закона о облигационим односима, из ког разлога је штета настала мимо узрока и последица објективне одговорности у смислу одредбе члана 173. и 174. Закона о облигационим односима, па нема одговорности туженог за насталу штету, већ је за штету коју је тужилац претрпела одговорно треће лице – пацијент ВВ.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком другостепени суд правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Законом о облигационим односима чланом 173. став 1. прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Истим законом, чланом 174. прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави. Чланом 177. прописано је да се ималац ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити.

У контексту претходно цитираних одредби, нису спорни ревизијски наводи тужиље да рад са пацијентима изискује додатни напор у смислу љубазности, предусретљивости, рада под притиском у случају пријема хитних пацијената, те да је, у основи, посао медицинске сестре који иначе обавља тужиља, јако стресан и тежак посао, те да са собом носи готово свакодневно суочавање са низом непријатних ситуација, због чега се бављење овом врстом посла може подвести под опасну делатност у смислу цитираних одредби Закона о облигационим односима.

Међутим, у конкретном случају, утврђено је да је тужиља била изложена вербалном нападу пацијента ВВ, у ком смислу је за штету коју је претрпела одговоран пацијент, а не установа у којој тужиља обавља рад, а све с обзиром на то да је несумњиво доказано да штета коју је тужиља претрпела потиче од узрока који је ван саме опасне делатности као такве. Ово тим пре што је током првостепеног поступка утврђена чињеница да је тужени предузео све мере заштите на раду те да у том смислу у поступању туженог није било пропуста, који би се могли довести у везу са погоршањем услова рада.

Надаље, стоји и ревизијски навод тужиље о претпоставци узрочности која проистиче из одредбе члана 173. Закона о облигационим односима, али је наведена претпоставка обориве природе и важи само и искључиво и случају да не постоје докази који указују на то да се узрок штете налази ван опасне делатности. У овом конкретном случају, управо је таква ситуација, односно, доказано је да је узрок штете понашање одређеног пацијента, па се не може засновати одговорност тужене за насталу штету, већ је за исту одговоран поменути пацијент.

Неосновано се у ревизији тужиља позива на Закон о безбедности здравља на раду, односно на обавезу тужене да у смислу одредби чланова 4. и 11. овог закона приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере заштите живота и здравља на раду, с обзиром на то да из изведених доказа проистиче да су све прописане мере заштите на раду биле предузете у конкретном случају.

Имајући изнето у виду, одлучено је као у ставу првом изреке применом одредбе члана 414. ЗПП.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, то је одбијен и захтев за накнаду трошкова на име састава ревизије.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић